

EDINOST

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
danjih ob **torkih, četrčkih**
in **sobotah**. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za en mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50
za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.—
za vsa leta . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnine se plačevati naprej na naročbo
hrez priložene naročnine se uprava ne
ozira.

Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč.
izven Trsta po 4 nč.

Oglaš se računa po tarifu v petitu; za
naslove s debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, osmrtnice in javno zahvale, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase spre-
jema **upravitelstvo** ulica Molino pic-
colo št. 3, II. nadst. Naročnine in oglase
je plačevati loco Trst. Odprte reklama-
cije sš proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

Razmere na Primorskem.

(Govor posl. dr. Laginje, v seji zbornice poslancev dne 13.
maja 1897.)
(Dalje)

Nočem obdolževati centralne oblasti radi tega.
Gospodom na centralni oblasti, ministrom je skr-
beti za vso državo; oni imajo češko, galisko in
druga vprašanja, poleg katerih se vidi naše na
prvi pogled manjše, malenkostno.

Ne krivim torej centralne oblasti, pač pa po-
litiške uradnike v Poreču. Voditelju okrajnega gla-
varstva je bila naloga, podati ljudem gotovost ter
jih uveriti pismeno rešitvijo, da bodo povsem ne-
nadlegovani in svobodni, kakor je bilo v resnici,
ker so res pozvali vojakov. Ako bi bili ljudje ve-
deli to, došlo bi jih bilo morda vsega ukup kakih
10 z volilnimi možmi.

Dotakniti se mi je le še vprašanja, zakaj je
dne 16. marca došlo toliko ljudij tikoma pred
Poreč, da-li je bilo tehtnega vzroka za to ali ne?
To bodem zopet ilustriral s par dejstvi.

Dne 24. februarja je šel mlad mož meščan-
skega stanu iz Pulja v Poreč, da na okrajnem
glavarstvu v mojem imenu upogleda v liste neka-
terih občin. Mož je rodom iz Dubrovnika; Dubrov-
čani so, kakor znano, že po naravi jako plemeniti
ljudje od prvega velikega gospoda pa do zadnjega
kmeta, tudi v svojem vnanjem vedenju.

Mož ni bil v Poreču nikdar popred, mož ni
razžalil nikogar niti najmanjše; med 10. in 11. uro
predp. je bil napaden od zadej, zavrtno, z veli-
kim kosom lesa in je bil pozdravljen besedami:
Čiapa porco de Croato!

Ko je potem potegnil revolver in je izjavil
ogorčenje na tem (Vsklikanje na desni.) — da,
zahvaliti bi se bil moral — (Veselost.), da se v
deželnem glavnem mestu o belem dnevu tako na-
pada nepoznanec, zbrala se je hitro množica.

Oficijelno poročilo, katero sem čital, pravi:

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

116

ROMAN.

— Francoski spisal Alphense Daudet, preložil Al. B. —

Sedaj pa se mu to ni posrečilo več. Z neiz-
prosno jasnostjo, v vsem obsegu mu je stala pred
očmi nesreča in ustajal je pred njim obraz starega
Planusa, resen in strog, kakor iz lesa izrezljan,
brez olajšujočega izraza, in gledale so ga svetle
oči nemškega Švicarja, ki so ga nekaj časa sem
preganjale s tako predirljivim pogledom.

Prepotrebnih stotisoč frankov ni imel ter ni
vedel, kako bi jih preskrbel. Da bi mogel ustreči
zapravljivim željam svoje ljubice, je igral zadnjega
pol leta mnogo in visoko ter zgubil znatnih svot.
Temu se je še pridružil bankrot nekega bankirja,
žalostna inventura... sedaj ni imel drugega, nego
tvornico... toda v kakem stanu!

Kam naj se obrne, kaj naj počne?

Doslej so se mu zdele njegove razmere ka-
kor nekaka zmešanina, kakor vrtinec, v katerem
ni mogel razločno spoznati ničesar, kojega tema
pa ga je vendar le navdajala upanjem; to trenotje
pa se mu je vse kazalo v grozni jasnosti: prazne
blagajnice, zaprta vrata, protesti, bankrot, le to
je videl, kamorkoli se je obrnil, in vrhu tega še
prevara Sidonijina. Nesrečnik, ki ni vedel, česa
bi se oklenil v tem splošnem polomu, je vskliknil
najedenkrat od strahu, zaihtel, kakor bi hotel po-
klicati na pomoč neko višjo moč.

Naključje je hotelo, da se je ravno zvršila šola.
(Veselost na desni.) Zopet šolski dečki.

Na to ga je proganjala množica do izven
mesta, metali so kamenje nanj in en kamen ga je
zadel v glavo. Okrvavljen je prišel v bližnjo vas
Vrvari, kjer je veliko prič o vsej stvari in kjer so
mu ljudje izprali rano in mu stregli. To je bil
torej flagranten slučaj. Kmetje so izvedeli o tem,
videli so to, to se je zgodilo o belem dnevu, to
se je zgodilo možu, ki ni bil v nikaki dotiki s
prebivalstvom v Poreču, to se je zgodilo možu,
katerega sem prosil jaz, da bi šel tja in sem pi-
smeno obvestil okrajno glavarstvo o tem, da pride
mesto mene, da bi jaz sam, se svojo navzočnostjo
v Poreču v onih dneh, ne dal nikakega povoda za
kakoršno si bodi izzivanje.

Dne 10. marca so bile volitve za V. kurijo,
namreč prava volitev poslanca. Tega dne so bili
naši ljudje tako nadlegovani, tako zasramovani,
strahovani in žugalo se jim je celó se smrtjo,
vsklikanjem: Mazzemo i Croati, „pobimo Hrvate“
(Čujte! Čujte!), in sicer od tolike množice, da jim
je rekel volilni komisar, ki je, ako se ne motim,
voditelj okrajnega glavarstva: „Jaz vam ne mo-
rem dati popolnega varstva, ker so nezadostne
moje orožniške sile.“ (Čujte!) Dva orožnika sta
spremljala ljudi po stranskih ulicah in izven mesta
po stranskih potih na glavno cesto, ob največji ne-
varnosti za nje in za orožnika. Menite pa, gospoda
moja, da se je uvela kaka preiskava, morda po-
litiška, ki bi govorila zopet o šolskih dečkih. (Ve-
selost.) Sodna preiskava se ni uvela, kolikor je
znano meni. (Posl. Benner: Prav se vam godi!
Zakaj pa podpirate to vlado?)

Imamo še časa, da prestopimo na levo; toda
prepričati smo se hoteli popred, da-li se vendar
kaj stori ali ne. Sicer pa ni kriva na vsem ta
vlada, ki sedi pred nami. (Oho! na levi.) Ne
„oho!“ Tu je še drugih vzrokov. Mi imamo več

„Georges, Georges, jaz sem... kaj ti je?“

Njegova žena je stala pred njim — njegova
žena, ki je sedaj vsako noč pričakovala plašno, da
se vrne iz kluba, kjer je bil vsaki večer, kakor
je mislila ona. Videča, da je njen soproj čmernejši
od dne do dne, je domnevala Klara, da mora biti
bržkone v hudih denarnih skrbih, ker je izgubil
velikih svot na igri. Zvedela je, da igra, in dasi
jo je zanemarjal, je skrbela zanj, želela biti nje-
gova zaupnica ter najti priliko, da se mu pokaže
ljubeznivo in velikodušno. To noč je čula, da je
še jako pozno hodil po sobi sem ter tja, in ker
je njen otrok hudo kašljal ter potreboval nepre-
stane postrežbe, je delila svojo skrb med trplje-
njem otrokovim in soprogovim. Boletno razburjena
je poslušala sleherni šum. Bila je to jedna tistih
skrbnih, ljubezni polnih prebdenih noči, ko žena
uporablja ves svoj pogum, da izpolnuje mnogo-
stranske dolžnosti svoje. Slednjič je zaspalo dete in
Klara je prihitela, ko je začula jok svojega soproga.

Ko jo je videl pred seboj tako sočutno, gi-
njeno, tako lepo, se je vzbudil v njem hud kes.
Da, ona mu je bila tovarišica, prijateljica... kako
jo je mogel ostaviti? Položil je glavo na ramo
ter dolgo, dolgo plakal, ne da bi mogel ziniti be-
sede, in to je bilo dobro, da ni mogel govoriti,
ker bi jej bil pripoznal — vse. Nesrečnik je čutil
potrebo govoriti, nepremagljivo željo, da bi zatožil
samega sebe, da bi prosil odpuščenja, da bi olaj-
šal težko breme, ki mu je težilo vest.

vrst ministrov, sapienti pauza! O drugih sličnih
činih nasilstva je že govoril drug tovariš.

Ljudje so izvedeli torej, da njih volilni možje
niso varni v Poreču; zato so se zjediniili v veliko
množico in so šli tja, da jih eventuelno čuvajo
pred vsakim nasilstvom, in ko so izvedeli, da je v
Poreču vojakov, vedli so se mirno, niso šli v mesto,
čakali so mirno na zvršetek in izid volitve in so
istega pozdravili navdušenjem.

Iz vsega sprevidite, gospoda moja, kako malo
povoda, kako malo umestnosti, kako malo zako-
nitosti, je bilo zato, da se je vse prebivalstvo okraja
Poreča spravilo v muko in žalost, da so se mno-
gim družinam za več dni ugrabili glavarji in de-
lavne moči — nočem mnogo govoriti o tem na-
dalje — pride prilika, da ko bomo videli,
kako pregrešno se je postopalo tu.

Od 17. marca do 6. aprila so odveli orožniki
v Poreč in Motovun nič manje nego 65 oseb, naj-
več glavarjev družin, uklenjene kakor zločince in
morilce, in to morda ne na licu mesta, ampak še
le po nekoliko dneh po sestanku v Poreču, v njih
poljā, kjer so delali, iz njih postelj, kjer so spali
po noči.

Mnogokateri je moral ležati vso noč na mr-
zlem kamenitem tlaku in so ga še le pozneje iz-
ročili okrožnemu sodišču v Rovinju. Za teh 65 zarptih
— to morem potrditi iz najboljšega vira — se ni
izdala nikaka sodna odredba, nikako povelje pre-
iskovalnega sodnika. (Čujte! Čujte! na desni.) To
so neverjetne stvari, to so nerazumljive stvari
odvetniku in juristu; ali dogodile so se. In vendar,
kaj se je pokazalo? Vršila so se mnogoštevilna
aretovanja tam, kjer sem jaz malo dni popred kakor
kandidat obiskaval prebivalstvo po vaseh.

Vršila so se mnogoštevilna aretovanja, n. pr.
v Kaštelirju in Vabrigi, in sicer iz tega jedinega
vzroka, da bi našli glavnega zločinca, provzročitelja
nemirov in moralnega provzročitelja. No, tega

Klara mu je prihranila sleheruo izpoved.

„Igral si, kaj ne?... Izgubil... mnogo izgubil?“

On je prikimal in ko je naposled mogel go-
voriti, je povedal, da mora že pojutršnjem plačati
sto tisoč frankov, a ne vé, kako bi jih dobil.

Ona mu ni očitala kar nič, kajti bila je onih
žensk, ki v nesreči mislijo le na pomoč. Iz dna
srca je celó blagoslavljala nezgodo, ki ga je zopet
privedla k „jej“ ter ju lahko združi znova po dolgi
ločitvi. Za hip se je zamislila, potem pa je rekla
z naperom, ki je kazal, kako težko se je odločila:
„Nič ni izgubljenega še... jutri pojdem v Savigny
prosit deda denarja.“

On bi se nikdar ne bil upal prositi je, ta
pomoč bi mu niti ne bila prišla na misel. Ona je
bila tako ponosna in stari Gardinois tako trdosr-
čen! Vsekako je s tem korakom mnogo žrtvovala
soprogu, dokazala mu svojo ljubezen. Najedenkrat
se mu je ogrelo srce in obšlo ga je čustvo pre-
magane nevarnosti. Klara se mu je zdela nadze-
meljsko bitje, ki je imelo dar, navdajati ga s po-
kojem in veseljem, kakor mu je ona druga pripravi-
ljala blaznost in pogubo. — Rad bi bil upognil
koleno pred tem lepim obličjem, katerega so krasni,
črni, za noč zviti lasje okvirali kakor višnjevi svet-
niški svit, in katerega pravilno stroge poteze je
blažeče osevala mila nežnost.

„Klara, Klara, kako si dobra!“

(Pride še.)

ne najdete nikdar, morete poklicati na potrjenje s prisego tudi svoje italijansko prebivalstvo, v kolikor je isto pošteno; v meni absolutno ne najdete prouzročitelja zlodejstev in takih činov (Prav res! na desni.), in tudi v ostalih tovariših ne. Najbolji dokaz, da ni bilo možno ničesar izvedeti, je ta, da so vse ljudi iz Kastelirja, Vabriga, Božjega polja itd. morali izpustiti po kakih 20 dneh, ne da bi jim mogli naložiti kako krivdo. (Čujte! Čujte!)

In sedaj vprašam: kdo poravna družinam veliko škodo, ki so jo trpeli? Kdo poravna materam, kdo zakonskim ženam muko in žalost, ki so jo občutile, ko so videle tam mnogoštevilna aretovanja? Vse, kar moremo storiti mi, je to, da vsprejememo ne le nujnost, ampak tudi nujni predlog sam in da tako naložimo obvezo visoki vladi, da pokaže, kje da je prav za prav nastaviti prst, kje da je nuditi pomoči, kje spremeniti zistem, in kako bi bilo vendar enkrat, od katere strani in na kateri način napraviti tudi od nas toliko zaželeni mir. (Živahna pohvala in ploskanje na desnici.)

Sedaj nam preostaje le še govor poslanca Biankinija, ki je primerjal razmere istrske z dalmatinskimi, potem pa se hočemo nekoliko pobaviti z govori italijanskih poslancev in — zastopnika vlade. (Pride še.)

Laškim „katolikom“!

(Zvršetek)

Vsiljuje pa nam se vprašanje: Je-li omenjen boj za narod, omenjena ljubezen do naroda?

Da, in sicer oni boj, ki ni na pravični podlagi, ki se ne bori več za lastne pravice, ampak jih drugim narodom jemlje, — ki izvira iz prenapete ljubezni do naroda, iz oboževanja lastnega naroda!

Naš narodni boj ni protinaraven, krivičen, zakaj mi se borimo še le za pravice in sicer svoje lastne, ki se nam trdovratno jemljejo in ničijo.

Drugo vprašanje, je-li „Primorski List“ zatajil svoj katoliški program, ko se je zjedinil v narodnem postopanju in vprašanju s „Sočino“ stranko?

„Eco del Litorale“ trdi to, češ, da je „Sočina“ stranka liberalna, toda je pozabila povedati, da sta slov. državnozborska kandidata kandidovala na podlagi skupnega pisma avstrijskih škofov, ki so ga izdali pred volitvami.

To mora zadostovati vsakemu katoličanu.

Gospodje pri „Eco“ se gotovo spodtičejo o navedenem faktu radi „Soče“. Kar je bilo, res ni lepo, in smo obsojali in še obsojamo. Duhovščina slovenska in narod naš žnjim je obsojal tako pisanje. Hvala Bogu, da sedaj po združenju nima več povoda zato.

Na gori omenjeno opombo „Prim. L.“, kdo se je v resnici izneveril katoliškemu načelom, o tem naj si vest izpraša „Eco“, je odgovorila zadnja: „Na našo izjavo, da ste se na Št. Peterškem shodu pomirili obe stranki slovenski, odgovarja današnji „Primorski L.“, da smo pozabili povedati, na kaki podlagi sta se zjedinili, in sicer, da na krščanski podlagi v narodnih vprašanjih. Završuje pa, da bo njegova stranka vedno povdarjala in se oklepala zastave svojih kat. načel.“

Da pa to katoličanstvo ni tako čisto, kakor navidezno priča razna fakta, izmed katerih naj tudi tukaj par omenim, je dokazano.

Gospoda pri „Eco“ je še nedavno pisala jako povoljno in pohvalno o pastirskem listu mil. g. dr. Mahniča, rešujočem narodno vprašanje. Med drugim čitamo v omenjenem listu, da tiči rešitev narodnega vprašanja v vprašanju: Verujete v Jezusa Kristusa? Priznati moramo, da je „Eco“ konsekvantno pripoznavala potrebo slov. šol in propovedij v Gorici. A ob enem moramo tudi pripomniti, da s tem še ni izvršila svoje dolžnosti katoličanske, in da se na splošno marsikaj piše in trdi teoretiški, česar se praktički ne izvaja, in se niti ne potrudi, da bi prevladala pravica — često se praktički celo ovira dobra in pravična stvar, — in to je tudi pri „Eco“ britka resnica. Morda se še spominja, kako se je lani napram „Prim. L.“ glede na njegovo prošnjo, naj se vsaj izjavi, da se gode Slovincem krivice v cerkvi sv. Ant., vedla prezirljivo in kat. duhu nasprotno.

Kako je pisala „Eco“ za časa volitev o izgredih; Slovenci so provzročili nemirov in razburjenja, kaj ne? Da, „Eco“ je lepo učila svoje čitatelje morale — z molčanjem. Ni-li bila njena dolžnost, s svojega kat. stališča odločno se upreti takemu pohujšanju, kakor se je dajalo za časa volitev po mestu in okrog mesta? Ali odobruje „Eco“ tako očitno in nesramno kupovanje in podkupovanje glasov? Ako jej je toliko do vere, bi morala to obsojati kakor nemoralno — ako jej je tudi toliko do svojega naroda, bi morala jednako obsojati, ako ne radi drugega, vsaj radi častne „avite kulture“, katera strašno trpi na tem!

Dalje bi se morala „Eco“, ako bi bila hotela ohraniti isto „zastavo“, vse drugače vesti o volitvah kakor strogo in vedno čisto — katoliška. Mi mislimo namreč, da je „Eco“-va dolžnost se potezati tudi za to, kar je katoliškega in ne samo opuščati to, kar je protikatoliškega, ozir. liberalnega. Morala bi se držati katoliškega načela: „Raje s katoliškim drugorodcem, kakor z liberalnim rojakom“.

Tudi pravičen mora biti katoličan svojemu bližnjemu, in sicer v vsem!

V premislek znana afeta o enakopravnosti češkega jezika z nemškim. Je-li prav, da katoliški poslanci niso vsaj glasovali za predlog; in s tem je bila „Eco“ zadovoljna, kakor se je posnelo iz načina poročanja. Poročilo se je glasilo: Italijani so glasovali proti, ker so se bali, da bi se jednak odlok z ozirom na jezik izdal tudi za Primorje. Tako spoštujejo torej Italijani tudi kat. pravico!

„Eco“ in kat. Italijanom naj bodo v izgled pravega katoliškega postopanja v narodnem oziru nemški kat. poslanci, ki se nočejo družiti v krivici z nemškimi sorojaki liberalci. Tudi oni so narodni, toda ne pretirano narodni, ampak priznavajo pravico enakopravnosti tu Slovanom, česar kat. Italijani niso storili.

Zadoščuj za sedaj! Upajmo, da se kmalu zbistre pojmi, in da se ugodno za skupno kat. stvar reši in završi pogubni boj med katoličani obeh narodnostij, zakaj:

Duobus litigantibus tertius gaudet — namreč: liberalizem, fremazonstvo in židovstvo!

DOPISI.

Iz Lokavca pri Ajdovščini. (Izv. dop.) Velepoštovani gospod urednik! Dne 10. in 11. maja sta bila v Lokavcu dneva viharjev: imeli smo občinske volitve. Reči moram, da takih volitev še ni bilo na Vipavskem. To je bilo kakor kaka kupčija z sužnji. V dve krčmi so doveli 2 voza vina. Vse se je izjavilo v dveh dneh. To je bila darežljivost in Žabelci so se le iz hvaležnosti udeležili volitve. Nikdar se niso godile take stvari v Lokavcu, dokler se ni priselil sem neki krčmar in nasilni agitator. Ta je letal po tujih občinah. Stomaženi so n. pr. prišli kar v trumah, dasi ne plačujejo vsi skupaj toliko davka, kakor jeden sam srednji kmet lokavški. Nikdar se še ni tako lovilo ljudij. Čemu taka gonja, tako žuganje? Zakaj se ni pustilo ljudi, da bi bili volili svobodno po svoji vesti in po svojem prepričanju? Zakaj se je žugalo ljudem, da bodo odpuščeni zdeli, ako ne vole tako in tako? To ni dostojno, sosebno od strani takih ljudi, ki so danes tu in jutri tam.

Od kje pa je prišel tisti lahonski plemič, ki hoče uplivati na našo politiko? Svetoval bi mu, naj pobere šila in kopita in naj se pobere v deželo polente. Tam more delati kar hoče.

Žugali so tudi ljudem, — sosebno pa Mohamed in neki Nemec iz tovarne — da jim pošljejo sina v vojake, ako ne bodo volili tako, kakor hočejo agitatorji.

Pred volilno dvorano je kar plesal cel trop agitatorjev, ki so tako terorizirali volilce, da se je moralo kar studiti človeku. Položaj je bil tak, da je mnogo mirnih volilcev zapustilo volišče, ne da bi bili glasovali. Bilo jim je do tega, da se izognejo divji gonji. — Vhod v volilno dvorano je bil kar zatlačen, tako, da si je težko priboril ustopeni, ki ni bil po volji agitatorjem. Veliki agitator je kar pod pazduho vodil volilce na volišče.

To je žalostno: toliko pivnic je bilo po privatnih stanovanjih, da so bili kar ljudje zmešani, ker niso vedeli, kje bi se napili poprej.

In tako je srečno zmagalo — vino, pa tudi pečenke in viržinke.

In kako je postopal načelnik komisiji? „Naši volilci naprej!“ tako je kričal. „140 jih imamo“, tako se je pohvalil, ko je bilo nasprotnih le 40. To nasprotno je pa bilo v resnici 180 do 190, ali ko so videli, kako se vrši stvar, zapustilo jih je nad 90 volišče, sklenivši, da se ne udeležijo volitve v I. in II. razredu.

Volilci, bivajoči zunaj občine in ne poznajoči razmer, so volili vsi po pritisku agitatorjev. Od domačinov so glasovali le oni, ki so bili pod pritiskom gospodarjev; svobodni in neodvisni niso mogli do glasovanja. Dan 11. maja je bil še bolj kritičen; volitve se sicer ni udeležila niti tretjina volilcev, a kritičen je bil fa dan zato, ker je odstopil jeden člen komisije ker ni hotel plesati kakor so hoteli drugi. Sploh se je vršilo vse nekako tako, kakor pri vas o volitvi Hortisa in Mauronerja.

No, jaz pa kličem mogočnim gospodom in agitatorjem: Le propovedujte ljudem o dobrem gospodarstvu, ali faktum je vendar ta, da nikdar še, od kar obstoji občina, nismo imeli pri nas 62% občinskih doklad, kakor jih imamo sedaj. Teh 62% govori tudi glasen govor! Opazovalec.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 4. junija 1897.

K položaju. Splošni razgovor o zaključenju državnega zbora potrja popolnoma naše domnevanje, da se je vlada odločila za zaključenje glavno iz tega vzroka, da onemogoči protizakonite agitacije od strani nemških poslancev. S tem so dokaj zmešani računi obstrukcije. Vlada bi bila morda še omahovala, ali videča, da gre hkraju nebeška vstrpljivost večine, morala je storiti ta odločen čin. Nemški listi se delajo sicer, kakor da je obstrukcija dosegla, kar je hotela. To pa je le manever v premamo volilcev. Njih želja je bila gotovo ta, da bi se državni zbor le odložil, da bi mogli potem hujskati dalje in netiti plamen splošnega razburjenja pod varnim ščitom imunitete. A čin zaključenja sam na sebi tudi ne bi bil toliko važen, da niso drugi spremljajoči dogodki usoden moment nemški gospodi. Povedali smo že, da je med delavskim ljudstvom pričela reakcija proti škandalezni taktiki nemških poslancev, na drugi strani pa ni dvomiti, da na najv. mestu strogo obsojajo te škandale. V tem pogledu so velepomembna vsprejemanja parlamentarcev desnice pred cesarjem. Cesar je pohvalil postopanje predsedništva in je izrazil svoje veselje na tem, da nemški konservativci vztrajajo v večini. Z voditeljem nemške ljudske stranke, baronom Dipaulijem, je imel cesar jako važen pogovor, ki pa mora ostati tajen. Ako so resnična vsa ta poročila, potem je vedenje Njeg. Veličanstva smatrati kakor nekako korekturo vedenja grofa Badenija, ki si je prizadeval toliko časa, da bi iztisnil iz večine Dipaulijevce.

Slednjič je usodne pomembnosti za obstrukcioniste dejstvo, da so se svojim pritiskom še bolj stisnili skupaj avtonomistiške skupine. To se je ostentativno pokazalo na banketu. Posebno izrazito je povdarjal to Mladočeh dr. Herold: „Pač so že gospodovale različne večine, ali ko je nastopila avtonomistiška parlam. večina svoje gospodstvo, ni trebalo nikakega trudapolnega dela, našli so se spontanne“. Tem besedam je sledilo viharno odobravanje od strani vseh skupin. Mi pa moramo nekaj pripomniti: ako hočejo, da ta večina res postane usodna nemškimi fanatikom, to je: ako hoče ta večina izvršiti veliko nalogo konsolidiranja odnosajev in miru v Avstriji, potem mora vršiti program narodne enakopravnosti: brezobzirno, odločno, brez omahovanja in brez — tistih „višjih ozirov“.

Komora italijanska razpravlja sedaj o načrtu, ki ga je predložil vojni minister general Pelloux za preosnovo vojske. — Neizogibni Imbriani je predlagal v razpravi, naj se premeni naslov „kraljeva vojska“ v „narodna vojska“. Ta predlog pa je zbornica odklonila z veliko večino. Vesti iz Rima opažajo k temu glasovanju, da je isto pokazalo na jedni strani, kako popularna je še vedno vojska v Italijanih, na drugi strani pa, da neka skupina v komori italijanski ne zamuja nobene prilike, da ne bi zadajala udarcev monarhističnem načelu.

Na Španjskem je odstopilo ministerstvo Canovas de Castilo. Novo ministerstvo sestavi baje Sagasta; na Kubo pa se povrne zopet Martinez Campos.

Različne vesti.

Ali so jih res jeli spoznavati? Govoré o letošnji glavni skupščini družbe „Lega Nazionale“, ki se je vršila te dni v Roveredu, smo pripomnili, da je bila udeležba srednja. Nekaterim dunajskim listom so pa poročali celo iz Rovereda, da je bila udeležba minimalna, da ni bilo zanimanja od strani tirolskih Italijanov. Vzrok tej apatiji da je bil ta, ker ne ugaja tirolskim Italijanom, da imajo na teh skupščinah vedno prvo besedo le primorski Italijani, o katerih vedo Tirolci, da so večinoma — *slovanski renegati*! Tako smo čitali v dunajskih listih. To bi kazalo o razsodnosti tirolskih Italijanov in o — dobrem ukusu. Ljudje dobrega ukusa ozirom na moralno življenje, se ne družijo radi z renegati. Z ljudmi, ki sedemkrat na dan zatajujejo svoja lastna načela, pač ne občuje rad človek, kateremu politiška morala ni le prazna pena. Le v čast je torej tirolskim Italijanom, ako so jeli spoznavati naše kričarje, teroriste in skrunitelje narodnega načela. Spoznavati so jih torej jeli naše primorske nasprotnike in ko jih spoznajo do dobrega na vseh straneh, tedaj bomo mogli vslikniti olajšano: odigrali so svojo ulogo v veliki komediji, ki jo nazivljejo: borbo za „kulturo“!

Barbari! Zanimanjem smo poslušali včeraj, kako nam je poročal jeden naših delavcev o pogovoru, ki ga je imel z nekim laškim socializmom. Poslednji se je kar ihtil na Slovence, ker nočejo odstopiti od svojih narodnih zahtev in je vsliknil slednjič, da Slovenci smo „barbari“. Ne daj Bog, da bi se čutili žaljene po takem vsliku, kajti čast naroda slovenskega stoji previsoko, da bi jo mogla doseči beseda iz takih ust, ali konstatovati smo hoteli to sodbo o Slovencih, ki je tipična v socialistiških vrstah tržaških. Pribili smo tu to psovko, da lahko presodijo čitatelji, koliko so vredna vsa zatrevanja socialistiške „Svobode“ o navdušenju socialistov za enakopravnost in enakost narodov. Čuden internacionalizem res to, ki označuje Slovence za barbore, ker nočejo biti — Italijani! Čudno svobodo- in človekoljubje to, ki hoče, da morajo biti ljudje sužnji menenja drugih! In naj se nam ne reče nikar, da zato ne more stranka, kar je rekel kak priprosti posamičnik! Morda v nobeni stranki ne govore posamičniki tako zvesto, kar in kakor so čuli od svojih voditeljev, kakor ravno v socialistiški. Mi nismo načelno zavzeti zoper socialiste in mnogo-krat smo že pokazali, da radi pripoznavamo, kar je opravičenega v njih programu, ali to naj vzamejo blagohotno na znanje, da zasramovanjem naše narodnosti ter zasmehovanjem naših narodnih pravic gotovo ne povpešijo svoje stvari v Trstu. Ako goje nazore, razlikujejo med italijansko „kulturo“ in slovanskim „barbarstvom“, potem naj vedo, da taki nazori ne zaslužijo naslova „socialno-demokratični“. Ako menijo, da smo „barbari“, potem jih more biti le sram, da iščejo privržencev med — barbari! Ali mi nismo barbari, mi smo narod, ki si želi napredka in svobode. Barbarstvo pa je postopanje onih, ki v svojem narodnem fanatizmu zapirajo narodom pot do prosvete in svobodnega razvoja, in to so prav oni, ki so te dni tirali obstrukcionizem v parlametu, ker se je — to rečemo lahko — visokokulturnemu narodu dala mrvica pravice! To je barbarstvo, v obstrukciji zoper pravico je bilo barbarstvo! Kdo je poleg nemških nacionalcev sodeloval na obstrukciji? Povejte nam to, vi, ki nas zmerjate z „barbari“, ki zaničujete naš rod, v zasmeh onim istim vzvišenim načelom, katere nosite na jeziku tudi vi, kadar — potreba tako nanese! Toda zapomnite si: mi se bomo znali braniti! Ne po načinu „barbarov“, ampak po načinu ljudij, ki so si svesti svojega božjega in človeškega prava!

Ostra sodba o nemških protestih. „Narodny Listi“ javljajo dne 2. t. m.: V ponedeljek je Nj. Veličanstvo cesar vsprejel v avdienci profesorja nekega vseučilišča, katerega profesorji so tudi demonstrovati proti jezikovnim naredbam. Cesar mu je rekel: „Kako ste se drznili podpisati tak protest, v katerem je toliko neresnic?“ Profesor, ki se je prišel zahvalit za povišanje, je odgovoril: „Oprostite Veličanstvo, jaz protesta nisam podpisal“. Na to je rekel cesar: „Potem Vam moram samo čestitati“. — Naj bi si zapomnili to čestitanje vsi razgrajati protestov zoper mrvico pravice slovanskim avstrijskim narodom!

Obiski. Poveljnik tu zasidrane ruske križarke „Vestnik“, fregatni kapetan Young, pose-til je včeraj v spremstvu tukajšnjega generalnega ruskega konzula drž. svet. Vvodčeva, Njegova eksc. c. kr. namestnika vit. Rinaldinija. Danes ob 11. dop. pa je namestnik vrnil ta obisk na krovu „Vestnika“. Ko je namestnik ostavil ladijo, zagr-mela je ista običajnih strelcev.

Krasna „braniteljica, zagovornica in zaščit-nica“. V Matuljah izhaja list, ki zlorablja lepi hrvatski jezik, da imenuje mučenike za pravo na-roda, — denuncijante in da proslavlja hkratu laške „deputate“. „Naša Sloga“ čestita okrajnemu glavarju v Voloskem, gosp. Alojziju Fabiani ju, na tem, da je v „Pravi Naši Slogi“ dobil braniteljico, zagovornico in zaščitnico. Čestitki „Naše Sloge“ se pridružujemo tudi mi. Bila srečna ta — mes-alijanca!

Javni shod v Šklednju. Izobraževalno društvo skliče prihodnjo nedeljo 6. t. m. javni shod v prostorih gosp. Valentina Sancina št. 354. ob 5 uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Šaljivi „Brivec“ je izšel. Prinaša mnogo gra-diva in lepo sitirčno sliko. Dobiva se v tobakar-nah po 5 nvč.

Iz sv. Križa nam pišejo: Bilo je v mesecu marcu. Nekega večera smo bili zbrani člani naše kmetijske podružnice v gostilni g. Ivana Košute št. 6. Z nami je bilo tudi več mladeničev. Posve-tovali smo se o volitvi mestnega svetovaleca, ki se je imela vršiti naslednjega dne. Med 10. in 11. uro je priromalo na „krožado“ nekaj nasprotnikov iz neke „kagumarske“ krčme. Kričali so: „Kdor je Slovenec, naj pride ven! Zdaj hočemo poka-zati, kaj smo!“ Na to kričanje so prišli blizu štirje naših fantov, katere so nasprotniki jeli napadati grdimi besedami, kričanjem: „Viva Italia! Viva Mauroner! M... per Nabergoj!“ Kričanje je bilo toliko, da si nismo upali na svoj dom. Mi jih poznamo dobro, kdo je bil žnjimi. To dokažemo lahko s pričami! — Tako nas izzivajo vedno, a potem nas tožijo, ako kdo odgovarja.

Iz Sežane nam pišejo: Sežanska ženska po-družnica družbe sv. Cirila in Metoda je imela svoj letni občni zbor dne 30. maja 1897 l. Zbora so se polnoštevilno udeležile častite družabnice. Pooblaščenka predsednice, častite gospe Josipine Dukič, gospa Fr. Guličeva je prekrasnim govorom pozdravila množico. Lepe je poročala gđ. tajnica, a velezanimivo je poročala o društvenem stanju blagajničarica, gđ. Antonija Drufovka, ter nam podala društveni račun, iz katerega je razvidno, da je naša podružnica v društvenem letu poslala glavni družbi znamenito svoto 440 gld.

Lanske velike skupščine so se udeležile kakor zastopnice podružnice gospa Franja Gulič in gđ. Antonija Drufovka. S ponosom moram priznati, da naša podružnica ne spi smrtnega spanja, temveč koraka med prvimi, kar je vesel znak, da se naše kraško ženstvo zaveda ter da vsestransko podpira prekoristno družbo.

Požrtvovaluo so podružnico vedno podpirale naše častite gg. poverjenice, v prvi vrsti marljiva bučelica, gđ. Ivanka Lozej, učiteljica v Tomaju, gospa Ana Wiessel v Divači in gđ. Zvezdoslava Delakova v Štorjah, kakor tudi več ali manj č. g. družabnice.

Izvoljeni so v novi odbor: Predsednica: gospa Josipina Dukič, namestnica: gospa Olga Vodopivec, tajnica: gđ. Maša Dolenčeva; nam.: gospa Marija Tregelj; blagajničarica: gospa Adele Omahna; namestnica: gđ. Antonija Drufovka.

V odboru so: gospa Franja Gulič, gđ. Lozej (Tomaj), ga. Ana Wiessel (Divača), gđ. Zvezdoslava Delak (Štorje), gđ. Ozbičeva in gđ. Milka Zorzi Zastopnice na veliko skupščino družbe: ga. Adela Omahna, ga. Ana Wiessel, ga. Marija Tregelj.

O nabiranju letnine, so sledeči darovali družbi sv. Cirila in Metoda: Častiti g. Novak, župnik v Povirju 5 gld. V pušici kavarne Dolenčeve 3 gld. 93 nvč. Častiti g. Omers, župnik Sežana 3 gl. Ga. Hruša (Lipica) 2 gld., g. Legat 150., g. dr. Oster-tag in g. Lovretov po 1 gld., gđ. Kocijan, g. Skrinjar, ga. Renčelj, ga. Kubica, ga. Fabičič, ga. Kušar, Lovrenc mesar in ga. Može, po 50 nvč., ga. Perharc 40 nvč., ga. Štanpin 30., gđ. Kirch-mair 20 nvč., ga. Verginia Samokec 1 gld. Iz Štorij: g. N. N. 1 gl. Neimenovani, ga. Antonija Žiberna, g. Josip Žiberna po 50 nvč., N. N. 10 nvč.

Presrečna hvala vsem častitim darovalcem in darovalkam! Bog nam pomodi in blagoslovi naše naporno narodno delovanje! M. Franovičeva.

Novice iz Pulja. V Pulju je dosedel svojo kazen italijanski podanik Eufrasiano Cibin. Dobil je 3 tedne zapora, ker je kričal javno: „Evviva Italia! Abbasso l'Austria!“ in je vrhu tega žalil našo cesarsko rodbino. Ne vemo, kateri sodnik ga je sodil tako blago, ali to vemo da ni bil proglašen izgon tega tujega podanika iz te monarhije — Vemo vse to in čudimo se!

Nekega dne se je dovršila na puljskem so-dišču razprava zoper dva mladeniča, katera je tožilo občinsko redarstvo! A pokazalo se je: da ju je redarstvo tožilo po nedolžnem in da to redarstvo nima družega posla, nego napadati vsa-kogar, ako je izustil le jedno samo besedo v hr-vatskem jeziku, in ga tožiti potem. Mi sploh ne moremo razumeti, zakaj policija v Pulju ni že davno v rokah države!

Kapovila openski je bil včeraj obsojen na 5 gld. globe radi žaljenja na časti. J. Daneu je pri-povedoval za časa državnozborskih volitev, da capovilla troši govorico, da sam g. Alojzij Goriup na Proseku želi, da bi bil izvoljen kandidat Mau-roner. G. Alojzij Goriup je pozval capovilo na odgovor v pričo Daneva. Capovila je tajil in je v bolje podkrepitve imenoval Daneva „sleparja“. Radi tega je dobil včeraj globo 5 gld., na kar je vzdihnil užaljeno: Tako hvaležnost ima človek od teh ljudij!

Kazenska razprava proti Iginiju Zonta, učitelju v Barkovljah. Kakor smo poročali v jutran-jem izdanju od torka, bil je kaznovan od tukajšnje kazenske Preture Iginij Zonta na 10 gold. globe. Tožen je bil radi grdega ravnanja z dečkom če-trtega razreda v Barkovljah, Štefanom Šverca. Povod takemu ravnanju je bil ta, da je deček iz-ven šole zakričal: „Živio Nabergoj!“, dočim so drugi dečki kričali: „Viva Hortis“, „Viva Mau-roner!“

Na razpravi, ki se je vršila dne 31. maja, opravičeval se je obtoženec tako-le: O času volit-ev prepovedal sem učencem, da se ne smejo ni-kakor mešati v politiko ter da bode kaznovan vsaki, ki bi se pregrešil proti tej prepovedi. Ker sem zvedel okolo 20. marcija t. l., da so nekateri otroci upili na cesti „živio Nabergoj!“ pozval sem učence v šoli, naj se prijavijo oni, ki so tako upili. Na ta poziv prijavili so se res nekateri ter so bili strogo opominjani, naj tega ne store več.

Drugi dan sem zvedel, da je Štefan Šverca vkljub opominu upil na cesti „živio Nabergoj!“ Zapri sem ga od poludne do 1. ure. Ker sem pa zvedel popoldne, da je Šverca domov gredé zo-pet kričal „živio Nabergoj!“ in ker ga nisem mo-gel popoldne zapreti, ker sem moral iti zvečer v Trst, udaril sem ga dvakrat z ravnilom po rokah, a nikamor drugam.

To sem storil tudi radi tega, ker mi je bo-ter dečka pred par meseci dovolil, naj ga le uda-rim, ako v šoli ne uboga.

Sodnik: Opozarjati Vas moram, da po šolskih zakonih nikakor nimate pravice učence te-lesno kaznovati.

Obtoženec. To je res ter priznavam, da sem grešil v tem oziru.

Učenec Štefan Šverca je pripovedo-val na dotična vprašanja tako-le:

Učitelj nam ni rekel prej v šoli, da ne smemo kričati na cesti „živio Nabergoj!“ ali slično. Ko je zvedel učitelj, da sem tako kričal, zapri me je za eno uro. Ob isti priliki udaril me je trikrat po glavi v pričo svedokov, ki so bili zmano zaprti ter me cebnil v hrbet. Popoldne, me je udaril učitelj štirikrat po roki z ravnilom, ker je zvedel, da sem

Voda Beaufort - Spontin

iz vrelca v

Neudorf-u pri Karlovih varih

je najbolja in najzdraveja pijača, ker razven dvojne ogljenčeve kisline od magnezije ima v sebi tudi 32% naravnega ogljenčevega kislica.

Zastopstvo za Trst, Istro in Primorje

Siegfried Hochwald

TRST — Via Giotto — TRST.

zopet kričal: „živio Nabergoj!“ Ker sem hotel potegniti roko nazaj, zadel sem se z roko, ki je odletela, v nos tako, da mi je tekla kri.

Svedoka součena Rudolf Petelin in Josip Krečič sta potrdila popolnoma to izpovedbo, na kar je izjavil obtoženec, da se ne spominja, da bi bil cebil dečka.

Na to je predlagal zastopnik tožitelja, odvetnik dr. Gregorin, da se na podlagi podatkov razprave pozove zastopnika državnega pravdnštva, da postopa uradno.

Branitelj dr. Saitz je izjavil, da nima ničesar proti temu, da pristopi zastopnik državnega pravdnštva ter je predlagal istočasno svedoka Justa Ješ, botra Štefana Šverca, o okolnosti, da je dal obtožencu dovoljenje, da sme telesno kaznovati omenjenega dečka, nadalje svedoka voditelja šole v Barkovljah Mozetiča o okolnosti, da izhaja iz preiskave, katero je on uvel, da je obtoženec udaril Šverco samo dvakrat z ravnilom po rokah in svedoke učence Rafaela Visintin, Alojzija Lapel in Eugenija Rusipoli o okolnosti, da je obtoženec udaril Šverco le po rokah.

Sodnik je ugodil predlogu, da pristopi zastopnik državnega pravdnštva, kateremu se je prečital zapisnik kazenske razprave.

Zastopnik državnega pravdnštva je izjavil, da nima nikakega povoda nastopiti z javno obtožbo, ker zahtevata §. 413. oziroma 420. kaz. zak., ki govorita o grdem ravnanju učiteljev proti učencem, da grdo ravnanje pusti za sabo vidnih znakov in nasledkov, katerih v tem slučaju ni; §. 431 kaz. zak. pa, ki govori v dejanjih in opuščenjih, iz katerih lahko nastane kaka nevarnost za telo, da se ne da uporabiti, ker je dokazano, da je obtoženec vedoma udaril dečka. Uporabiti da se da torej k večjemu §. 496. kaz. zak. (razžaljenje časti).

Na to je izjavil dr. Gregorin, ki je vzdržal obtožbo kakor javno in podrejeno kakor privatno, da se mora protiviti predlogu branitelja za zaslišanje omenjenih svedokov, ker, ako je tudi res, da je Just Ješ dovolil obtožencu tepsti dečka Šverca, tega vendar ni smel storiti, ker je kaj takega sploh prepovedano, ker privatna preiskava voditelja šole Mozetiča nikakor ne more prejedicirati sodni preiskavi, najmanj pa omajati jo in ker svedoki součenci Visintin, Lapel in Rusipoli ne bodo mogli omajati izpovedb na razpravi zaslišanih svedokov, ki so bili zraven, ko je obtoženec udaril po glavi ter cebil Šverco, ko je bil v zaporu, kjer predlagani svedoki niso bili.

Sodnik je na to odbil predlog branitelja iz razlogov navedenih od dr. Gregorina.

Po obtežnem in brambenem govoru obsodil je sodnik dr. Giacomelli obtoženca v smislu §. 431. kaz. zak. na 10 gl. globe in v povračilo stroškov. Obtoženec je prijavil vsklic proti obsodbi.

Za družine zaprtih okoličanov prejeli smo sledeče nadaljne darove:

Anton Krajcer	gld.	—50
V Tancetovi gostilni v Nabrežini se je nabralo		3.60
N. R. v Cerknem		2.—
A. R.		—67
Iz Ljubljane poslali: Alojzij Umberger 1 gl., Rosman, Zajc, A. Jakopič, Ant. Umberger, Mici Umberger po 50 nvč., skupaj		3.50
dr. Šebesta (Kastav)		2.—
Predsedništvo bralnega društva „Zarja“ v Koprivi		7.60
Skupaj	gld.	19.87
Prej izkazanih		1448.16
Skupaj	gld.	1468.03

Nadaljne darove sprejema radovoljno naše upravišstvo, ozirom na to, da je še vedno preko 20 okoličanov zaprtih, a 11 njih je obsojeno na več mesečne kazni.

Pomilovanja vredni milijonarji. Kako mala sreča je za človeka veliko bogastvo, o tem nas uče naslednje žalostne resnice.

1. Filip Armour, najbogatejši mož v Čikagu, trpi že dolgo let velike bolečine v želodcu, tako, da ne more nič drugega zavžiti, kakor mleko. Ta mož, ki je obogatel po izdelovanju konserv iz mesa, sploh ne more jesti mesa, njegov život je sam kostnjak.

2. Ustanovitelj in izdajatelj jednega izmed največjih ameriških dnevnikov „New York World“,

Jos. Pollitzer, je popolnoma oslepel, vsled velikega napenjanja očij o vednem čitanju. (Dobro svarilo časnikarjem vseh časov in krajev!)

3. Znani „kralj srebra“, John Mackay, ima v obeh nogah skrnino in bramorko, tako, da mu morajo zdravniki odrezati obe nogi.

4. Bratje Rochfeller, ki so pred nekoliko leti prišli v New-York kakor revni fantje, ki pa imajo že danes 1500 milijonov dolarjev premoženja, so zavoljo samih skrbij in lakomnosti le „stroji za nabiranje denarja“, kakor jim pravijo Amerikanci. Ti bogatini si ne privoščijo niti dve ure počitka in zavoljo svoje lakomnosti živijo tako borno, da živi dosti bolj njih najzadnjiši uradnik. (Morda je pa baš ta skromnost njihovo sredstvo zoper škodljivost bogastva?). Ti bogatini imajo lepih konj, ali dozda se še niso vozili z njimi. Njih soproje se ponašajo dragocenimi biseri, ali dozda jih niso še imele na vratu, vse imajo skrbno zaprte v blagajnicah — in

5. Največi bogatin vsega sveta, Kornelij Vanderbildt, se je pa hotel že zdavno obesiti, ker mu je njegova mlada žena postala nezvesta in je pobegnila v Evropo z nekim gledališkim igralcem. Tako nesrečno živi še cela vrsta velikih bogatinov.

Ako bi pa ti ljudje storili kaj več za bedo ostalega človeštva, bili bi pa izvestno manj nesrečni, ker osrečavanje bližnjega osrečuje človeka mnogo bolj, nego lastna sreča.

Najnovejše vesti.

Dunaj 5. „Fremdenblatt“ javlja: Načelniki klubov desnice, ki so bili posamično v avdienci pred cesarjem, so predložili izjave lojalnosti posamičnih strank, ker v zbornici ni prišlo do adrese.

Dunaj 4. „Vaterland“ priobčuje izjavo kluba katoliške ljudske stranke, v kateri se obsoja obstrukcija z avstrijskega in gospodarskega stališča. Izjava pravi nadalje, da je resnična sprava med obema narodoma na Češkem mogoča le po vzajemnem sporazumljenju in na podlagi krščanske pravičnosti. Klub nima nobene ukupnosti z strankami, ki zatajujejo katoliško in avstrijsko stališče.

Lamla 3. Odposlanci obeh vojak so sestavili provizoričen zapisnik glede premirja. Premirje je določeno za ves čas pogajanj za mir. Ako bi nastale difference, mora vsaka vojska obvestiti sovržni tabor 24 ur pred začetkom eventuelnih sovražnosti.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7.36 7.37 Pšenica za junj 1897 7.60 do 7.61 Oves za jesen 5.21—5.23. — Rž za jesen 5.80 5.81. Kornu za junj 1897. 3.68 3.67 Pšenica nova od 78 kil. f. 8.25—8.30 od 79 kilo. 8.30 8.35 od 80 kil. f. 8.40—8.45, od 81. kil. f. 8.45 8.50, od 82 kil. for. — — — — —. Jačman 5. — 8.— prosa 5.75—6.20.

Pšenica: alabe ponudbe, malo povpraševanja. Prodaja 20000 mt. st. Cene 5 nč. dražje. Vreme: lepo. Praga. Nerazfinirani sladkor for. 11.57 do — — — — —. Novi po f. 11.77.

Praga. Celi kontinget za junj je razprodan, tedaj do 1/7 nemogoče naznaniti cene. Kartel bode skoraj gotovo zaključen.

Havro. Kava Santos good average za junj 46.— za oktober 47.25 mirno.

Dunajska borza 4. junija 1897.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	102.—	102.—
„ „ v srebru	102.05	102.10
Avstrijska renta v zlatu	128.16	128.20
„ „ v kronah	99.85	100.90
Kreditne akcije	368.40	363.25
London 10 Lst.	119.50	119.50
Napoleoni	9.52 1/2	9.52 1/2
20 mark	11.73	11.73
100 italj. lir	45.40	45.40

Učiteljsko društvo „Narodna Prosvjeta“

Poziv.

Pozivlju se p. n. gg. učitelji (učiteljice), podučitelji (podučiteljice), pomoćni učitelji, te članovi jur opstojećih hrvatskih i slovenskih društva Istre k otvorenju učiteljskog društva „Narodna Prosvjeta“, koje će se obdržavati na duhovski ponedjeljak t. g. o 3 sata poslije podne u općinskoj dvorani u gradu Pazinu uz slijedeći

DNEVNI RED:

1. Čitanje društvenih pravila.
2. Konstituiranje društva.
3. Izbor mjesta i dana buduće glavne skupštine.
4. Prijedlozi.

PAZIN, dne 31. svibnja 1897.

Privremeni odbor.

Možka podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.

VABILO

XII OBČNI ZBOR,

kateri bode

v soboto, dne 12. junija 1897 ob 9. uri zvečer

v prostorih

„Delalskega podpornega društva“
Via Molin piccolo št. 1. l. nadst.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav prvomestnika.
2. Letno poročilo.
 - a) zapisnikarja,
 - b) blagajnika.
3. Volitev načelnštva t. j. prvomestnika, zapisnikarja in blagajnika ter za vsacega od teh po jednega namestnika
- 4) Volitev podružničnih zastopnikov za veliko skupščino.
- 5) Posamični predlogi, želje in nasveti.

V Trstu, meseca junija 1897.

Načelnštvo možke podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.

Hotel-Pension „OBELISK“ na Opčinah.

Udano podpisani usoja si naznaniti, da je prevzel od gospoda Josipa Goljevščka vodstvo že več let obstoječega hotela „Obelisk“ na Opčinah za sezono pričenšo v soboto dne 5. junija t. l.

Na razpolago je 40 sob čisto na novo opravljenih z vsemi potrebami, dvorana za koncerte in obed, novo napravljeni park, senčnati vrt, italijanska in nemška kuhinja, plzensko pivo, izvrstna tu in inozemska vina, vozovi za izlete, kopelji, telefon in kegljišče v hiši. Hotel je odprt vse leto. Točna postrežba in cene zmerne.

Za prijazni obisk prosi udani

Anton Schein,

vodja.

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

Državna železnica. (Postaja pri sv. Andreju.)
Od dne 1. maja 1897.

ODHOD:
6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.30 „ v Herpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 popol. v Herpelje, Divače, Dunaj Pulj in Rovinj.
7.30 „ v brzovlak v Pulj, Divače, Beljak na Dunaj.
Lokalni vlak ob praznikih

DOHOD:
9.15 predp. iz Ljubljane, Divače.
9.45 „ iz Pulja, Rovinja.
1.15 „ iz Herpelj, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Rovinja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja.
Lokalni vlak ob praznikih:
8.35 popol. iz Divače.

(Južna železnica (Postaja južna železnice.)
Od dne 1. maja 1897.

ODHOD:
7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.— „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „ poštini vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.25 „ poštini vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko
8.05 „ brzovlak v Kormin.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10.— „ mešani vlak do Mürzzuschlaga.
Lokalna vlaka ob praznikih.
2.— „ v Gorico, Kormin, Červinjan.
4.25 „ v Nabrežino.

DOHOD:
6.55 predp. mešani vlak iz Mürzzuschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35 „ brzovlak iz Kormina.
9.25 „ brzovlak v Dunaja.
10.25 „ poštini vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.37 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.20 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol. poštini vlak z Dunaja.
7.45 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.30 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —
8.54 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.
Lokalna vlaka ob praznikih.
10.50 popol. z Nabrežine.
11.25 „ iz Kormina, Gorice, Červinjan.